

Lecție 4

KINEJO

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene. Răspunderea pentru conținutul acestei publicații revine în totalitate autorului; Comisia nu poartă responsabilitatea pentru utilizarea ulterioară a informațiilor conținute aici.

<https://lernu.net/instruado?lang=ro>

Toate conținuturile acestui document, în special textele, imaginile și graficele sunt protejate de drepturi de autor. Cu excepția cazului în care este specificat altfel, drepturile de autor sunt deținute de *lernu.net* și sunt sub [Creative Commons Attribution - necomerciale - sub aceleași condiții 4.0 International license \(CC BY-NC-ND 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

▼ Gramatică

Numerale

nulo = nul

unu = unu

du = doi

tri = trei

kvar = patru

kvin = cinci

ses = șase

sep = șapte

ok = opt

naŭ = nouă

dek = zece

cent = o sută

mil = o mie

miliono = milion

Numerele mai mari se formează prin combinarea numerelor elementare în felul următor:

mil ducent tridek ok = 1238

cent kvindek tri mil okcent tridek sep = 153.837

ok plus tri estas dek-unu = $8 + 3 = 11$

dek-kvin minus ses estas naŭ = $15 - 6 = 9$

Direcție

În Esperanto nominativul urmează, de obicei, după o prepoziție:

post mi = după mine

sen ŝi = fără ea

en domo = în casă

După anumite prepoziții care indică o locație, poate urma și un acuzativ care indică o mișcare în direcția locației:

Mi iras en la domon. = Eu merg în casă.

Ili manĝas en la domo. = Ei/ele mănâncă în casă.

La kato saltis sur la tablon. = Pisica sărea pe masă.

La kato saltis sur la tablo. = Pisica sărea pe masă.

oni

Pronumele personal nedeterminat **oni** se folosește atunci când un subiect este necunoscut sau irelevant:

Oni manġas. = Se mănâncă.

Oni sidas. = Se stă(pe scaun).

si

Pronumele **si** (în acuzativ **sin**) indică faptul că obiectul unei acțiuni este și subiectul:

Li lavas sin. = El se spală.

Ŝi rigardas sin. = Ea se îmbracă.

Ili kantas al si. = Ei/ele cântă pentru ei înșiși/însele.

Pronumele **si** se folosește doar la a treia persoană:

Mi rigardas min. = Mă uit la mine.

Ili rigardas sin. = Ei se uită la ei.

se

Subordonatele condiționale sunt introduse prin conjuncția **se**.

se = in caz că, dacă

Se mi malsanas, mi malmulte manġas. = Când sunt bolnav, mănânc puțin.

Kiam mi malsanis, mi malmulte manġis. = Când eram bolnav, am mâncat puțin.

re-

Prefixul **re-** indică faptul că o acțiune locală sau temporală se repetă din nou și din nou.

revidi = a revedea

redoni = a întoarce

remeti = a întoarce la fostul loc

▼ Unitate 15 (Sesiuni 29-30)

Obiective de învățare

- a cunoaște prefixul **RE-**
- a cunoaște acuzativul direct
- a învăța cuvinte noi
- a învăța numere

Materiale didactice necesare

- Computer pentru a reda audio-ul

Pregătire

- Audio-uri **1, 2**
- Copii de **M1**
- Carduri de numere **M2**
- Copii de **M3**

Cuvinte noi

letero = scrisoare

kien = unde

foto = foto

unu = unu

kiam = când

du = doi

re- = Prefix care indică repetiția acțiunii sau întoarcerea la starea inițială

tri = trei

tie = acolo

kvar = patru

mano = mână

kvin = cinci

kolere = supărat (adverb)

ses = șase

fariği = a deveni

sep = șapte

ruğa = roșu

ok = opt

fali = a cădea

naŭ = nouă

botelo = sticlă

dek = zece

interese = interesant (adverb)

mil = o mie

Plan de curs

20 min Distribuți textul **M1** și ascultați audio **1**

Citiți și traduceți-l împreună. Rugați elevii să citească câte două propoziții fiecare și să le traducă din nou. Când ajung la sfârșitul textului, ei încep din nou, de data aceasta fără traducere. Profesorul ajută doar cu pronunția și traducerea, dacă este necesar.

Subliniați noua gramatică: prefixul **RE-** și acuzativul direct. Elevii/elevele ar trebui să aibă suficiente oportunități pentru a exersa aceste funcții. Cel mai simplu mod de a învăța acuzativul direct este să se folosească pur și simplu multe exemple în loc să se învețe doar explicația gramaticală.

5 min Joc recreativ nonlingvistic

10 min Pauză

10 min Exercițiu de învățare a prefixului **RE-**: gândiți împreună cu clasa la verbe care pot fi schimbate adăugând prefixul **RE-** și semnificația lor. Apoi, fiecare elev/ă își găsește verbele și creează câte trei propoziții cu aceste verbe cu prefixul **RE-**.

Exemple: **rekoleri**, **refariĝi**, **revidi**, **relerni**...

10 min Distribuți cardurile de numere **M2** pentru exercițiul de numerotare: scrieți pe tablă câteva numere de la 11 la 99 și rugați-i pe elevi/eleve să formeze numerele în Esperanto.

20 min Joc recreativ nonlingvistic

20 min Distribuți dialogul **M3**.

Împărțiți elevii/elevele în perechi și lăsați-i să citească și să traducă dialogul. Rugați o pereche să citească dialogul cu voce tare și să îl traducă rând cu rând. Ajutați-i să traducă dacă este necesar. Apoi, solicitați acestei perechi să parcurgă dialogul fără a-l traduce din nou. Dacă este suficient timp, puteți solicita altor perechi să redea dialogul.

Prezentați temele de acasă

Miaj leteroj (1-a parto)

Marko skribis al mi belan leteron. Ĝi estas vera amletero. En la letero estis ankaŭ lia foto.

Kiam mi revenis el la lernejo, mi volis ĝin denove legi. Mi rapide eniris en mian ĉambron. Tie staris mia fratino Vera antaŭ mia tablo kaj legis mian leteron. En ŝia mano estis ankaŭ la foto.

Mi diris kolere:

Kion vi faras tie? Ne legu leterojn de aliaj! Mia fratino fariĝis ruĝa. La foto falis el ŝia mano sur la tablon kaj la letero falis ankaŭ.

UNU

1

DU

2

TRI

3

KVAR

4

KVIN

5

SES

6

SEP

7

OK

8

NAŮ

9

DEK

10

CENT

100

MIL

1000

M3 Dialog

Maja Kien vi iras?

Petro Mi kunvenos kun kvar miaj geamikoj.

Julia Kie vi havas la kunvenon?

Petro Kun unu antaŭ la lernejo, kun la dua en la kinejo, kun la tria en la trinkejo kaj kun la kvara hejme.

Julia Ĉu mi povas veni kun vi?

Petro Vi povas, sed ne estos interese. Kiam ni estos hejme ni lernos kanti la kanton Dek boteloj.

Julia Ho, mi ŝatas kanti.

Petro Bone, venu.

M4 Temă pentru acasă

Notează 10 numere între **10** și **99** și formează cuvinte pentru numere.

Formează propoziții la computer. Faceți 5 propoziții zilnic; traduceți-le și notați-le dacă sunt corecte.

▼ Unitate 16 (Sesiuni 31-32)

Obiective de învățare

- a învăța cuvinte noi
- să recapituleze gramatica deja învățată în lecțiile precedente

Materiale didactice necesare

- Computer pentru a reda audio-ul

Pregătire

- Audio-uri **3, 4**
- Copii de **M5**
- Copii de **M6**
- Copii de **M7**
- Copii de **M8**

Cuvinte noi

pardoni = a ierta

plu = mai mult, în plus

devi = a trebui

pordo = ușă

ricevi = a primi

preni = a lua

aŭdi = a asculta

sia = al lui, al ei
(pronume posesiv al
pronumelui reflexiv
„el însuși”)

ĉe = la

sola = singur

fermi = a închide

trankvila = liniștit

inter = între

vera = adevărat, autentic

kapo = cap

stari = a sta în picioare

kiom = cât

pendi = a agăța

lasta = ultim

muro = zid, perete

meti = a așeza, a pune
în picioare, a
întinde

akcidento = accident

montri = a arăta

nur = numai

oni = se

tiam = apoi

piedo = picior

Plan de curs

20 min Distribuți textul **M5** și ascultați audio **3**

Citiți și traduceți-l împreună. Rugați elevii să citească câte două propoziții fiecare și să le traducă din nou. Când ajung la sfârșitul textului, ei încep din nou, de data aceasta fără traducere. Profesorul ajută doar cu pronunția și traducerea, dacă este necesar.

5 min Joc recreativ nonlingvistic

10 min Exercițiu despre pronume **SI**: Rugați-i pe elevi/eleve să scrie patru exemple în conformitate cu următoarele exemple sau scrieți propozițiile în limba dumneavoastră pe tablă și rugați-i pe elevi/eleve să le traducă în Esperanto.

Exemple:

Mi rigardas min. Vi rigardas vin. Li rigardas sin. Ŝi rigardas sin. Ĝi rigardas sin. Ni rigardas nin. Ili rigardas sin. Mi amas min, vi amas vin. Mi demandas min. Vi demandas vin. Li demandas sin.

10 min Distribuți **M6** sau scrieți propozițiile din **M6** pe tablă. Pentru a exersa acuzativul direct, rugați elevii/elevele, de exemplu, să găsească o propoziție care să se potrivească temei: Participarea la școală. Elevii găsesc propoziția, o citesc și o traduc. După ce au tradus toate propozițiile, profesorul vorbește cu elevii și află dacă ei au înțeles conceptul acuzativului care indică direcția.

10 min Pauză

20 min Distribuți dialogul **M7**.

Împărțiți elevii/elevele în perechi și lăsați-i să citească și să traducă dialogul. Rugați o pereche să citească dialogul cu voce tare și să îl traducă rând cu rând. Ajutați-i să traducă dacă este necesar. Apoi, solicitați acestei perechi să parcurgă dialogul fără a-l traduce din nou. Dacă este suficient timp, puteți solicita altor perechi să redea dialogul.

5 min Joc recreativ nonlingvistic

10 min Citiți, traduceți și cântați împreună cântecul **M8**

Prezentați temele de acasă

Miaj leteroj (2-a parto)

Ŝi diris:

– Pardonu ... mi serĉis mian libron ...

– Sed vi bone scias, ke viaj libroj ne estas sur mia tablo. Ankaŭ ne en mia ĉambro! Redonu la leteron al mi.

Ŝi ricevis bonan lecionon: ŝi ne plu legos leterojn de aliaj.

Ankaŭ mi ricevis lecionon: mi devas bone fermi la pordon de mia ĉambro.

M6 Exercițiu

Li iras en lernejon.

Ŝi metas leteron sur la tablon.

Ili eniris en la ĉambron.

Li remetis sian kukon sur la seĝon.

Ili iris hejmen.

M7 Dialog

- A** Kiom kostas via nova aŭto? Oni diras ke tre multe.
- B** Jes. Ĝi kostas inter 10.000 kaj 15.000 eŭrojn. Ĉu ankaŭ vi volas novan aŭton?
- A** Ne. Mi ne ricevis multan monon de miaj gepatroj. Oni parolas ke mi ricevos pli multan monon en laborejo. Eble.
- B** Kiam vi laste havis novan aŭton?
- A** En 2006.
- B** Pardonu. Nun mi devas iri por redoni 200 eŭrojn al mia amiko.
- A** Vi vere havas bonajn amikojn kiuj donas al vi 200 eŭrojn.
- B** Estas vero. Ĝis revido.

Dek boteloj

Dek boteloj pendas sur la mur'

Sed se akcidente falas unu nur, tiam naŭ boteloj pendas sur la mur'.

Naŭ boteloj pendas sur la mur' sed se akcidente falas unu nur,

Tiam ok boteloj pendas sur la mur'.

Ok boteloj pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur,

Tiam sep boteloj pendas sur la mur'.

.....

Du boteloj pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur, tiam unu botelo pendas sur la mur'.

Unu botelo pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur, tiam nur odoro restas sur la mur'.

Melodie: [YouTube](#)

M9 Temă pentru acasă

Completează propozițiile.

Mi iras _____ la domon.

La kato saltis _____ la tablon.

Și iras _____ la câmbron.

La patro sidis _____ seĝo.

Ana metas paperojn _____ la tablon.

Formează propoziții la computer. Faceți 5 propoziții zilnic; traduceți-le și notați-le dacă sunt corecte.

▼ **Unitate 17** (Sesiuni 33-34)

Obiective de învățare

- a învăța cuvinte noi
- să exerseze afixe, numere și acuzativul direct/al direcției
- să aprofundeze înțelegerea unui text printr-o traducere

Materiale didactice necesare

- Computer pentru a reda audio-ul

Pregătire

- Audio-uri **5, 6**
- Copii de **M8**
- Copii de **M10**
- Copii de **M11**
- Copii de **M12**
- Copii de **M13**

Plan de curs

10 min Ascultați audio **5**. Citiți textul întreg **M10** împreună.

Rugați elevii/elevii să citească câte 2 propoziții fiecare și să le traducă din nou. Când ajung la sfârșitul textului, ar trebui să înceapă din nou, dar de data aceasta fără traducere. Profesorul ajută doar cu pronunția corectă și, dacă este necesar, cu traducerea.

10 min Distribuți **M11**.

Elevii/elevii traduc mai întâi cuvintele din listă, apoi fiecare elev/ă notază patru propoziții cu cuvinte din listă. Astfel ei exersează utilizarea **-EJ-**, **-UL-**, **-EBL-**, **-IN-**, **-IST-** și a prefixelor **RE-**, **MAL-**, **GE-**.

5 min Joc recreativ nonlingvistic

20 min Distribuți dialogul **M12**.

Împărțiți elevii/elevii în perechi și lăsați-i să citească și să traducă dialogul. Rugați o pereche să citească dialogul cu voce tare și să îl traducă rând cu rând. Ajutați-i să traducă dacă este necesar. Apoi, solicitați acestei perechi să parcurgă dialogul fără a-l traduce din nou. Dacă este suficient timp, puteți solicita altor perechi să redea dialogul.

10 min Pauză

10 min Traduceți cântecul **M8** în clasă și cântați-l împreună.

10 min Distribuți **M13**. Elevii/elevii înregistrează cuvintele care lipsesc.

5 min Joc recreativ nonlingvistic

Prezentați temele de acasă

Miaj leteroj

Marko skribis al mi belan leteron. Ĝi estas vera amletero. En la letero estis ankaŭ lia foto.

Kiam mi revenis el la lernejo, mi volis ĝin denove legi. Mi rapide eniris en mian ĉambron. Tie staris mia fratino Vera antaŭ mia tablo kaj legis mian leteron. En ŝia mano estis ankaŭ la foto.

Mi diris kolere:

Kion vi faras tie? Ne legu leterojn de aliaj! Mia fratino fariĝis ruĝa. La foto falis el ŝia mano sur la tablon kaj la letero falis ankaŭ.

Ŝi diris:

– Pardonu ... mi serĉis mian libron ...

– Sed vi bone scias, ke viaj libroj ne estas sur mia tablo. Ankaŭ ne en mia ĉambro! Redonu la leteron al mi.

Ŝi ricevis bonan lecionon: ŝi ne plu legos leterojn de aliaj.

Ankaŭ mi ricevis lecionon: mi devas bone fermi la pordon de mia ĉambro.

M11 Exercițiu

Tradu în limba ta.

portistino

gekantistoj

amikejo

malsanulo

malsanulejo

redoni

kunsidejo

nekomprenebla

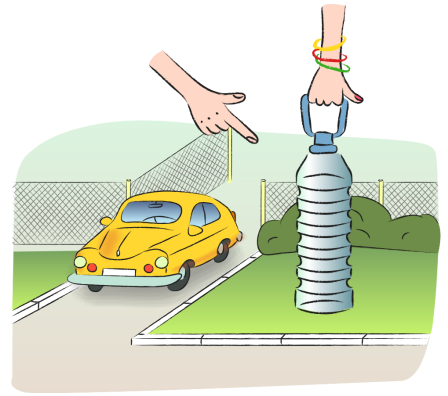
neeblo

malgrandulo

Scrie patru propoziții cu patru cuvinte din listă.

M12 Dialog

- Ivo** Kion vi havas en la mano?
- Maria** Botelon.
- Ivo** Kie vi prenis la botelon?
- Maria** Hejme el la kuirejo.
- Ivo** Kaj kien vi portas ĝin?
- Maria** Mi portas ĝin en mian aŭton.
- Ivo** Bone. Por kio la botelo devas esti en la aŭto?
- Maria** En ĝi estas trinko por trinki kiam mi veturos en ĝi.

M13 Exercițiu

Completează propozițiile.

Ana kaj Marko iris _____ la strato.

Ili venis _____ kafejo, iris _____ tablo kaj vidis la patro _____ sidi
_____ seĝo.

Ana metis tri kukojn sur seĝ _____.

Ŝi _____ metis poste la kukojn sur la tabl _____.

M14 Temă pentru acasă

Formează propoziții la computer. Faceți 5 propoziții zilnic; traduceți-le și notați-le dacă sunt corecte.

▼ **Unitate 18** (Sesiuni 35-36)

Obiective de învățare

- vocabular de exersat
- să repete afixele
- să acorde atenție importanței topicii în propoziție

Materiale didactice necesare

- Computer pentru a reda audio-ul

Pregătire

- Audio-uri **5, 7**
- Copii de **M10**
- Copii de **M15**
- Copii de **M16**
- Copii de **M17**

Plan de curs

10 min Distribuți exercițiul **M15**, pentru a exersa sufixe. Explicați pe scurt semnificația sufixelor. Rugați-i apoi pe elevi/eleve să completeze tabelul.

10 min Ascultați audio **5**. Citiți textul întreg **M10** împreună.

Rugați elevele/elevii să citească câte 2 propoziții fiecare și să le traducă din nou. Când ajung la sfârșitul textului, ar trebui să înceapă din nou, dar de data aceasta fără traducere. Profesorul ajută doar cu pronunția corectă și, dacă este necesar, cu traducerea.

5 min Joc recreativ nonlingvistic

20 min Distribuți dialogul **M16**.

Împărțiți elevii/elevele în perechi și lăsați-i să citească și să traducă dialogul. Rugați o pereche să citească dialogul cu voce tare și să îl traducă rând cu rând. Ajutați-i să traducă dacă este necesar. Apoi, solicitați acestei perechi să parcurgă dialogul fără a-l traduce din nou. Dacă este suficient timp, puteți solicita altor perechi să redea dialogul.

10 min Pauză

20 min Reveniți la scheciul din lecția 2 (**M17**)

Alcătuieți grupuri cu câte trei elevi/eleve. În aceste grupuri traduceți scheciul și interpretați-l.

5 min Joc recreativ nonlingvistic

Prezentați temele de acasă

M15 Exercițiu

Notează cuvinte cu un sufix la locul potrivit (de exemplu *kuirejo*, *kuiristo*, *kuiristino*, *kuirebla*, *rekuiri*). Tradu cuvintele și scrie traducerea lângă cuvânt.

	-EJ-	-UL-	-EBL-	-IST-	-IN-	RE-
kuiri						
instrui						
sporti						
porti						
trinki						
manĝi						
skribi						
kanti						

M16 Dialog

- Petro** Saluton. Mi ne vidis vin longe, kie vi estis?
- Ana** Okazis malbono. Mi falis kaj estis en malsanulejo.
- Petro** Ho, mi ne sciis tion. Ĉu nun vi povas iri kun mi en kinejon?
- Ana** Jes. Kiun filmon vi volas rigardi?
- Petro** Kriminalan filmon.
- Ana** Mi ne ŝatas tiajn filmojn. Mi volas vidi amfilmon.
- Petro** Bone. Kie ni povas rigardi amfilmon?
- Ana** En kinejo ĉe la lernejo. Ni rapidu.

Mi ne volas manĝi

Patrino (al infano)

Manĝu!

Infano Mi ne volas!

Patrino Manĝu! Estu bona! Manĝu!

Infano Mi ne volas manĝi. Mi ne volas esti bona.

Patrino (al la patro)

Ĉu vi vidas? Li ne volas manĝi. Li ne volas esti bona.

Patro (al la patrino)

Jes. Mi vidas. Li diras ke li ne volas manĝi. Li diras ke li ne volas esti bona.

Patro (al la infano)

Ĉu vi volas manĝi? Ĉu vi volas esti bona? Vi devas manĝi. Vi devas esti bona.

Infano Ne, mi ne volas manĝi. Ne, mi ne volas esti bona.

Mi ne devas manĝi. Mi ne devas esti bona. Kiu diras ke mi devas manĝi? Kiu diras ke mi devas esti bona?

Patrino Ĉu vi ne povas manĝi?

Infano Mi povas. Mi ne volas. Mi povas manĝi. Mi ne volas manĝi. Mi povas esti bona. Mi ne volas esti bona. Mi povas diri, ke mi ne volas manĝi. Mi povas diri ke mi ne volas esti bona.

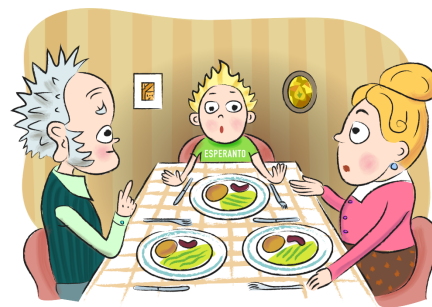
Patrino Vi ne povas diri, ke vi ne volas manĝi. Vi devas manĝi!

Infano (elprenas libron, lernolibron de Esperanto)

Mi ne devas manĝi. Mi ne havas tempon. Mi lernas Esperanton.

Patro kaj patrino (kune)

Li ne havas tempon. Li lernas Esperanton.

M18 Temă pentru acasă

Alcătuiește o propoziție cu sens. Atenție la ordinea cuvintelor din propoziție.

Skribis mi Marko al leteron.

Vera ĝi amletero estas.

Letero ankaŭ foto en la estis lia.

Eniris mian mi ĉambron rapide en.

Mano en foto ŝia estis ankaŭ la.

Formează propoziții la computer. Faceți 5 propoziții zilnic; traduceți-le și notați-le dacă sunt corecte.